

FOAIE

pentru

MINTE, INIMA shi LITERATURA.

No. 14.

Dumineca 31. Martie.

1840.

ЇДЕЇ РАПОДИЧЕ.

I.

НЕМЗРЇНІРК ВІЕЦІЇ ШІВЕРСЛАШІ!

Маре ші не мзсратз есте мзлцімѣ віеціі тотшлші дшмек; маре есте нзмзрша urenлаші оменек, дар ші маї маре а фзптшрілор лші сшпше. Катз є мзлцімѣ віецштоареаор контінентшлші (пзмжнтшлші) ан пздшрі, ші ан кжмпіі; кжт ші де оосєіт есте нзмзрша пасерілор ан аер сєвзртоаре, а інсектелор ші а вермілор, каре пе фршнзеле копачілор, пе фіреле єрбілор, ан крєпзтшріле стжнчілор, ші а пзмжнтшлші віецшск! ші тотшші тоатз ачєастз мзлціме сє пѣрде, сє фачє нїміка де вом асємзнао кш лзкшторіі мзрілор. — Чє сшмз де віацз кш сімціре легатз сє афлз ан ампзрзція анїмалз!

Ачєаста маре а віеціі лшме сє лзршєщє фзрз хотар, дѣкз лшзм спре ажштор мікроскопшрі *), кзчї атшнчєа дін шна сє фак

міріаде (нензмзратє). Шнде окшл неармат нш вєдє нїміка, аколо гзсѣщє чєл армат нензмзратз мзлціме де віацз! о лшме мікз! ші поате фі кз де ам д-вѣ маї перфекте мікроскопшрі тот ан ачєлаші лок, шнде омшл не армат кшм ам зїс нїмік нш вѣдє, іарз чєл кш мікроскопшрі пзнз акшма кшноскште мїі де віецштоаре афлз, де о мїє де орї маї мшлте ар афла, дєкжт чє аш афлат пзнз акшма. Реація лзкшторілор ачєлора атжца антршн лок (спациш) есте міншматз, іарз а фієщє кзршїа де сіне есте некшпрінсз. — Ка сз не пштем ачєаста маї єіне анкшпшї, сз гжндім шн пзхар плін де нзсіп (цзршнз) ші пе фієщє каре гзшнцз де нзсіп сз пшнем о віецштоаре, ші апої дѣкз кшпріндем кш мінтѣ ноастрз нзмзрша гзшнцєлор де нзсіп ан пзхар ші кш джншл нзмзрша віецштоарєлор, атшнчєа сзне анкшпшїм нзмзрша гзшнцєлор ачєлші нзсіп, дін каре есте фзкштз цєрмшрѣ мзріі, ші де ші поате фі кз зѣчє мїі ші маї мшлте анїмале пе шна дін ачєстѣ грєшнцє сє афлз, ної сз пшнем ншмаї кжте о віецштоаре пе тот грєшнцшл, ші вом дєжндї ідєа дєспре віаца ачєстєор мїчї лзкш-

*) Дєспре мікроскопшрі вом ворєї ла аат лок.

торі, — акъма сз не анкпнѣм очарѣла (тоате мзріле) каре ланзѣз ачеста нзсіп ан немзсѣрата салзціре, ан ангрозі-тоарѣ са аджнчїме! чїне поате нѣмзра пікзтѣріле лѣї, шї фіецекарѣ кѣпрїнде ан сіне ненѣмзрате фзптѣрї вїї! — ачестѣ фзптѣрї стрелѣческ ноаптѣ песте сѣрфаца мзрїї, ба шї ан аджнчїмѣ єї ан кѣт поате окїла нѣмаї ведѣ, се аратз. Ветїмѣ ачестора мїтїтѣле, шї вїї трѣпѣрї не аратз, кѣмкз тоатз пікзтѣра мзрїї єсте вїе шї марѣ єсте о маре де віацз! — Ансз марѣ кѣ тот кѣпрїнса сзѣ єсте нѣмаї о парте а тотѣлї лѣмек. Вістореле ачелѣ трѣпѣрї сѣнт лзкѣиторїї нѣмаї ѣнора цїнѣтѣрї а ѣнѣї лок маре! —

Акъма сз адѣнзм тотѣла ачела, каре ла нѣмїм пзмѣнтѣла, саѣ лѣмѣ ноастрз, шї тоатз віаца, карз се афлз пе пзмѣнт, сз о пѣнем ла олаатз кѣ пѣтѣрѣ ноастре анкпнѣтоаре, шї вом анкременї де мїнѣне! Ансз ачеста анкременїре се ва мѣта ан пѣрдерѣ кѣветѣлї, де вом жѣдека кѣмкз пзмѣнтѣла нострѣ петрекѣт де ал сзѣ сателїт (дарабанцї) лѣна пе лжнз алт трѣп черен де ѣн мїліон де орї маї маре декѣт пзмѣнтѣла нострѣ — соареле — се антоарче: кѣмкз пе лжнз ажнѣла се анторк шї алте трѣпѣрї черещї (планете) каре ашїндерѣ аѣ сателїцїї саѣ лѣнеле лор шї ѣнеле ан маї маре, іарз алтеле анмаї мїкз андепзртаре дела соаре, саѣ дела цѣнта са, декѣт пзмѣнтѣла нострѣ се анѣжртекск; кѣмкз шї дѣтѣспра де трѣпѣрїле ачестѣ, шї дїн жос де іале іарзшї алте трѣпѣрї ненѣмзрате — комете — ашїндерѣ се анѣжртекск, шї кѣмкз тоате ачестѣ черещї трѣпѣрї фїїнце вїї, пе кѣм пзмѣнтѣла нострѣ поартз. — Ан плане-

та ноастрз пзмѣнтѣла, ведем о лнеѣлїре де віацз; ачеста віацз се рздїкз дела анїмалѣла дене грѣнѣца нзсіпѣлї мзрїї, ла віаца цермѣрїї мзрїї, де ачї ан маре, ан тот пзмѣнтѣла, ан планете, комете, ан соаре шї ан тоатз сістема соларз а ноастрз. — Ансз нїчї аїча нѣ се мзрїнѣце віаца. —

Сз кѣзтзм акъма ла болта черѣскз, карѣ песте ної о ведем ан ноаптѣ сзрїнз шї сз прївїм ла ненѣмзрателе пѣнктѣрї, каре ан немзрїнїтз андепзртаре не лѣческ. Сз гѣндїм іарзшї, кѣм кѣ ачелѣ пѣнктѣрї стрелѣчїтоаре — стеле ле — тот сорї сѣнт, соарелїї нострѣ асеменѣ, шї де асѣменѣ сфїре саѣ планете анпрїѣсрацї. — апої се лѣзм акъма телескопѣрї спре ажѣтор, шї се прївїм амѣрѣлѣ чел лѣчїтор а болтеї черещї кѣ окїла армат, прекѣм прївїрзм маї наїнте грѣнѣцеле нзсіпѣлї кѣ мїкроскопѣла, шї вом ведѣ чете де сорї (стѣле) каре окїла неармат пентрѣ не мзрїнїта лор андепзртаре нѣмаї ка ѣн фѣм лѣчїтор ле веде, фзрз але пѣтѣ деосеї! — ачестѣ стеле саѣ сорї сѣнт сѣфлетѣла ѣнеї сістеме соларе, ка кѣм єсте соареле нострѣ а сістемеї соларе ноастре. — апої афарз де ачестѣ анкз не аратз телескопїї нїце норї асѣршї ан тоате цїнѣтѣрїле черїлѣлї андепзртате, каре зїк астрономїї а фї мїрїаде де сорї, шї каре атѣта сѣнт де ної андепзртате, кѣт де нѣм пѣне пе арїпїле лѣмїнеї, шї ам сѣѣра ан мїїте вѣкѣрї, тотѣшї нѣ лѣм пѣтѣ ажнѣце. — аїча сз стзм пѣцїнтеа шї дѣкз пѣтем кѣпрїнде кѣ мїнтѣ ноастрз мзрїмѣ ѣнїверсѣлї саѣ а тотѣлї лѣмек, се жѣдекзм кѣмкз фіецекаре аша нор аборос о ненѣмзратз мѣлїме де стѣле, саѣ сорї

АН СІНЕ КЪПРІНАДЕ, ШІ ПЪЛТЪЗ ІАРЪШІ ФІЕЩЕ
КАРЕ СОАРЕ ТРЕБЪЕ СЪ ДІБЪЗ А САЛЕ ПЛАНЕТЕ,
Ш. А. АПОІ СЪ ДЪМ ФІЕЩЕ КЪРЪІА ПЛАНЕТЪ
НЪМАІ МЪРІМЪ ПЪМЖНТЪЛЪІ НОСТРЪ, ШІ
МЪЛЦІМЪ ФЪПТЪРІЛОР ЛЪІ, ШІ ПОГОРЖНАДНЕ
ПЕ СКАРА ФЪПТЪРІЛОР ІАРЪШІ ЛА ГРЪДНЦА
ДЕ НЪСІП, ШІ ЛА ПІКЪТЪРА МЪРІІ, СЪ ВЕДІМ
АНКЪ ОДАТЪ АН АЧЕСТЪ О АВМЕ ПІЛІНЪ ДЕ
ВІАЦЪ. АКСМА АНКЪРАЖІЦІ СЪНЕ СЪІМ ІА-
РЪШІ ПЕ АЧЕІА СКАРЪ ЛА НЕНЪМЪРАТЕЛЕ ТРЪ-
ПЪРІ А НЕНЪРІНІТЪЛЪІ ТОТЪЛЪІ ЛЪМЕСК, ШІ
СЪ АНПРЪВЪМ, КАРЪ ІЕСТЕ СЪМА, КАРЕ ЕСТЕ
НЪМЪРЪЛ ВІЕЦІІ А ТОТЪЛЪІ ЛЪМЕСК? ШІ НЕН-
ТРЪ ЧА ЕСТЕ АЧЕІА МЪЛЦІМЕ ДЕ ВІАЦЪ?
ШІ ДАКЪ ВІІ РЪСІПНАДЕ КЪ ЕСТЕ МЪЛЦІМЪ
ФЕРІЧІРІ? АНПРЪВЪ АНКЪ ОДАТЪ; ЧІНЕ
АЪ ФЪКЪТ ВІАЦА, ЖА СЪ ФАКЪ АІЖТА ФЕРІ-
ЧІРЕ? ДА ПЪ ДЪТЕ ЖОС АН ПЪЛБЕРЕ ШІ
ТЕ АНКІНЪ ЛЪІ.

Др. Васіч.

Danil Scavinski,

(Ърмаге)

ПЪЦІНЕ СКРІЕРІ А ЛЪІ СКАВІНСКІ АЪ РЪ-
МАС. АЧЕСТЪ СЪНТ: КОМЕДІА ДЕМОКРІТ
А ЛЪІ РЕГНАРД ТРАДЪСЪ КЪ МЪЛТЪ НЕМЕРІ-

РЕ ШІ ХОРІУНДАІТАТЕ, ПЕ КАРЕ Д. АГА Я.
СТЪРЪА — ІВЪІТОР АНФОКАТ А ЛІТЕРАТЪ-
РІІ НАЦІОНАЛЕ — ВОІЕЩЕ А О ТІПЪРІ КЪ А
Д. САЛЕ КЕЛТЪІАЛЪ. ТРАГЕДІА БРЪТ А ЛЪІ
ВОЛТАІРЕ; АНЪСЪ АНТРЪ АЧЪСТА ПОЕТЪЛ НЕ-
ВОІТ А МАІМЪЦІ ПЕ ЛІТЕРАТОРІІ ВРЕМІІ ДЕ
АТЪНЧІ КА СЪ НЪШІ СТЪРНЪСКЪ НЪМЕ ДЕ
НЪВОІТОР, СТРІКЪТОР ДЕ АІМЕЪ ШІ КЪТЕ АЛ-
ТЕЛЕ, АЪ ФОЕТ СІАІТ А ПЪНЕ АН ГЪРА РЕ-
ПЪБЛІКАНІЛОР РОМЕІ ВОРЪА СЛОАНЕЛОР ІА-
ШЪЛЪІ ДЕЛА 1824. АША ДАР, НІЧІ МЕРІТЪ
А МАІ ФІ ПОМЕНІТЪ.

ОДЕЛЕ, ІМНЕЛЕ, СОНЕТЕЛЕ ЛЪІ АНКІНАТЕ
ЛА ШІІ АЦІІ СЪНТ АНДЕСТЪЛ ДЕ ФРЪМОА-
ТЕ, ДАР СЕ КЪНОСК КЪ СЪНТ АЪКРАТЕ ДЕ
СЪЛА ЛІПСЕІ ШІ А СЪРЪЧІЕІ КАРЕ АЛ ФЪЧЪ
СЪ СКРІЕ АЧЕЪ ЧЕ НЪ ЕРА ШІ НЪ СІМЦЪК. А-
КОЛО АНЪСЪ ШДЕ СКАВІНСКІ СКРІЕ НЪ МАІ
ПЕНТРЪ ПЪЧЕРЪ СЪ, Е МІНЪНАТ, СІМПАЪ
ШІ ДРЪГЪЛАШ.

ІАТЪ СКРІЕРЪ ШЕІ КЪЛЪТОРІІ А ЛЪІ ЛА
АПЕЛЕ ДЕ БОРЪЕК АНТРЪО КОМПАНІЕ ЧЕ АН-
ТОВЪРЪШІА ПЕ РЪПОСАТЪЛ ХАТМАН ПАЛА-
ДЕ.

АНЧЕПЕ ПРІН О ДЕСКРІЕРЪ (КАМ ЛЪНГЪ) А
ФОЛОАСЕЛОР ЧЕ АДЪК АПЕЛЕ МІНЕРАЛЕ, АРАТЪ
АНЪМЕ ПЕ ТОЦІ КОМПАНІОНІІ АЧЕСТЕІ КЪЛЪ-
ТОРІІ; АПОІ, АЪПЪЗ ТОАЧЕ АНКІПЪРІАЛЕ ЧЕШІ
ФАК КЪЛЪТОРІІ ДЕ ШН ДРЪМ ПЪКЪТ, ФАЧЕ
О ФРЪМОАСЪ АСЕМЪНАРЕ ЗІКАНА:

ДАР ПРЕКЪМ КЪЛЕГНА РОЪЕ СЪЪ СТЪАНГНА ФАГЪРІ ДЕ МІЕРЕ
ОМЪЛ НЪ ПОАТЕ СЪ СКАПЕ ДЕ А ГІМПАЛЪІ АЪРЕРЕ,
АІФЕЛ ШІН ДРЪМЪЛ АЧЕСТА ФЪКЪТ ПЕНТРЪ СЪНЪТАТЕ,
ДІН ТОВАРЪШІ МАІ НІЧІ ШЪЛА Н'АЪ СКЪПАТ ДЕ ГРЕЪТАТЕ;
КЪЧІ СОСІНА ЛА ДЪЛЪ-ДОАМНЕІ, КАІІ КАД ДЕ ГРЪ ПОВАРЪ.
ДЕЧІ КА СЪ СЕ МАІ РЪСЪФЪЛЕ, БОІ ЛА ТРЪСЪРІ СЕ'НЪЖЪАРЪ.
ТОЦІ АНЧЕП АТЪНЧІ ПЕДІСТРІ ЛА ДЪЛ СЕ КЪЛЪТОРЪСКЪ,
КА ПЕРЕГРІНІІ ЧЕ ПЪКЪЗ ЛА СІНАІЪ СЪ СЕ СПЪСЪСКЪ.

ПЕ КОАСТА АЧЕСТЪІ МАРЕ ШІ БОГАТ АН ВЪКЪРІ МЪНТЕ

*)

О СТАЖЪ ДЕ ОІ СЕ АФЛЪ КЪ ТЪРМЕ ЛА НЪМЪР МЪАТЕ.
 АКОЛО НЕВИНОВАТА А ОЦЕЛОР СЪІЕРАРЕ
 ШІ ПРОСТАТИКА АН БЪЧІЪМ А ПЪСТОРИЛОР КЪНТАРЕ
 ФАК А ВЪКЪЛЪІ ДЕ АЪР ПЛЪКЪТА АНКІОЪІРЕ,
 ЪНДЕ ГЪСТЪ КЪАХТОРЪА МЪНГЪІОАСЪ АНІЦІРЕ.
 АКОЛО СОСІНА КЪ ТОЦІІ ОКОСІЦІ ДЕ ОСТЕНЪЛЪ,
 ШІ ПЪТРЪНШІ Д'АЧЪ ФРЪМОАСЪ РОМАНТИЧЪСКЪ ПРИВЪЛЪ,
 СТЪТЪРЪ, ШІ ПЕ ВЪДЕАЦЪ АНЧЕНЪРЪ А СЕ ПЪНЕ,
 ПЪТЕРІАЕ 'МЪРЪЦІАТЕ БОІНА ІАРЪШІ СЪ ЛЕ АДЪНЕ.

АСЕМЪНЪНА ВЕРЪРІАЕ АЧЕСТЕА КЪ АЧЕЛЕ ВІА ЪРК ТРЪСЪРЕЛЪ АНКЪРКАТЕ, ШІ АН ЪР-
 ЧЕ СЪ ФЪЧЪ ПЕ КЪНА ВЕКЪІА СКАВІНЕКІ, НЪ МЪ, КЪАХТОРІІ НОЩРІ СЪПРІЖІНІНА ПЕ ДАМЕ,
 ПОАТЕ ЧІНЕВА А НЪ ЛЕ ДА ЛАЪДА ЧЕ МЕРІТЪ. А КЪРОРА ПІЧІОРЪ АНКЕАЦАТЕ КЪ БОТІНЕ
 ТАБЛОЪА Е ФРЪМОС. ДЕЛАЪ-ДОАМНЕІ КЪ АН- ДЕ ПРЪНЕЛ НЪ ПЪЦІН ПЪТІМЕСКЪ ДЕ АСТЪ
 КЕРЪІТЕЛЕ АЪІ КОСТІШЕ; ОІЕЛЕ СЪНЪНА ТА ПІЕТРОАСЪ КАЛЕ ШЪА:
 ААНЧЕЛЕ ЛОР: ПЪСТОРИІ ЖЪКЪНА АН БЪЧІЪМ РІМА ДЕЛА СЪФРЪШІТЪА ВЕРЪЛЪІ Х ЕСТЕРЪ.
 А ОІНА; АРЪМЪА ШОВЪІТ ПЕ КАРЕ БОІІ А- А ЗІЧЕ: ОІЦЕ ШІ МІГАЪЦЕ Е ДЕРЪЪ ГЪСТ:

АНТРЪ АЧЪСТЪ ПЛЪКЪТЪ Ш'АЛЪСЪ СОЦІЕТАТЕ,
 ПРІМІТЪ АФЛЪНЪМЪ ШІ СЪ АІН А СОАРТІІ БЪНЪТАТЕ
 ДА АЧЪСТЪ ПОПОСІРЕ, АН АЧЕСТ ЛОК ДЕ ПЛЪЧЕРЕ
 ФІІНА КЪ НЪ'МІ РЪМЪСЪСЪ МАІ НІЧІ ЪН ДРАМ ДЕ ПЪТЕРЕ,
 М'АМ ДЕНЪРТАТ СЪБЕТ ЪН АРЕЪР КЪ РАМЪРІАЕ ТЪФОАСЕ
 ДА А КЪРЪІА ТЪАПІНЪ, ФЛОРІ РЪВАРЕЪ А ЛОР МІРОАСЕ
 ШІ М'АМ АЪСАТЪ ПЕ О КОАСТЪ КА СЪ ГЪСТЪ АН АНІЦІРЕ,
 НЕКТАРЪА Ч'АЪ АЪСАТ ФІРЪ ЛА ТРЪДЪ ДЕ АНТЪРІРЕ.
 АБІІА СОМНЪА МЪ КЪПРІНДЕ, ЪН ФРЪМОС ВІС ІАТЪ ВІНЕ
 ТРІМІС ДЕ МОРФЕЪ, ДЕ МЪСЕ, САЪ ЧІНЕ ЦІЕ ДЕ ЧІНЕ;
 ПАР'К'АЕВЪ АМІ АРАТЪ О МІНЪНАТЪ ГРЪДІНЪ
 ЪНДЕ ЗІМЪІНАЪ'МІ МЪ КІАМЪ О ПРЪ ІСЪКЪІТЪ ЗІНЪ.
 АМ ІНТРАТЪ; ШІ ЕА АНДАТЪ КЪ ФОК МЪ АМЕРЪЦІОШАЪЪ
 А ЕІ АЪАЧЕ СЪРЪТАРЕ КА АІН МОРЦІІ МЪ АНВІАЪЪ
 АПОІ МЕРГЪНА П'О АЛЕЕ, О МЪЗІК'АРМОНІОАСЪ
 АЪЗЪМ К'О МЕЛОДІЕ ПЪТРЪНЪЪТОАРЕ, АЪІОАСЪ,
 МАІ АНКОЛО ВЪЪЪ ПАЛАТЪРІ; АЖЪНГЪНА, ІНТРЕМ АН ЕЛЕ.
 СТЪРЪЛЪЧІРЪ, БОРЪЦІА, ЪІМЕСК ВЕДЪРІАЕ МІЛЕ,
 КЪ АЪР ШІ ПЕТРЕ СЪЪММЕ ЕРА ТОАТЕ'МПОДОКІТЕ.
 ЗІНА МЕА ЗІМЪІНА АМІ ЗІЧЕ; АСТЕ'С А ТАЛЕ, ІЪВІТЕ!

ОІЧНЪІТЪ СОАРТЪ А СЪРАЧІЛОР СЪ ВІЕЪЕ БОРЪЦІЕ! — ВРАБІА МЪААІЪ ВІСЪЪЪ. —

Омістіхѣла І а верѣлаѣ ІІ есте гре-
шіт.

Асемзнарѣ сомнѣлаѣ кѣ нектарѣла є не-
потрѣвѣтѣ

Ачестѣ а ле нѣлаѣчѣрѣї аша роѣтоаре гласѣрѣї
М'аѣ фѣкѣт єз дорѣ ка морѣїї вр'о треї нѣстрѣшнѣче чѣкѣрѣї:
Дар зефѣрѣла че аколо кѣнд соареле се ковоарѣ
Прекѣм шї кѣнд се аналѣцѣ, кѣ мѣатѣ іѣцѣлаѣ сеоарѣ,
Анчепѣнд єз мѣ десмерде кѣ але лѣї арїпї де гїаѣцѣ
Дїн моартѣ анкїпѣтѣ кѣрѣнд м'а адѣс ла вїаѣцѣ:
М'ам трезїт дечї кѣ пѣтере дѣпѣ одїхна гѣстатѣ —
Че фолос! кѣ пѣн' ан сѣрѣ іарѣшї ам пердѣто тоатѣ
Вѣчї компанїа ч'аколо спре одїхнѣ поносїсе,
Нешїндѣмї реслеѣрѣї де мѣат наїнте шорнїсе. —
Сарѣ де жос, катѣ ампрежрѣмї, дар, вѣї! афарѣ де тѣрѣме
Нѣ вѣзѣ алѣтѣ де кѣт нѣмаї а ле трѣсѣрїлор ѣрѣме,
О! че неказ мѣ кѣпрїнсе дїнтр'а ѣнѣї сомн прїчїнѣ!
Шї де'нноптам п'ачел мѣнѣте мѣ фѣчелѣм ѣршїлор чїнѣ.
Ангрозїт пїсте мѣсѣрѣ д'аша доснїкѣ нѣтѣмпларе
Бластемѣ сомнѣла, апѣкѣ дрѣмѣла, ш'алерѣгѣ тот ан фѣга марѣ,
Стрѣбатѣ мїї де локѣрї греле, де котїтѣрї фїороасе
Де вїзѣнїї аджїкате, мїстѣрїї прїмеждїоасе,
Тот пѣрѣндѣмї кѣ м'алѣнѣгѣ ѣршїї кѣ кѣрѣла де гоанѣ,
Дар, норок, кѣ'н вр'о треї чѣкѣрѣї ам дат пїсте караванѣ;
Аѣжнѣгѣндѣмї дечї трѣсѣра че'мї фѣсѣсе ансемнатѣ,
Жѣр кѣ дїн єа пѣн'ла Борсек н'оїѣ ѣрѣорѣ нїчї о датѣ.

Негрїшїт, дакѣ ѣршїї ар фї сїмѣїто- кѣла лѣї Орѣѣѣ. Скавїнскї авѣ дрептатѣ
рї ла верѣрїлѣ фрѣмоасе, н'ар сѣпѣра не єз се'нгрїжѣскѣ, шї єз се жѣре єз нѣ
ѣїнгашѣла поет, дар нѣмаї оѣнтѣм ан вѣ- маї ковоаре дїн трѣсѣрѣ; дар соїнда:

Не малѣла че Бїстрѣцоара кѣ мѣатѣ іѣцѣлаѣ кѣрѣ
ѣн под єсте пїсте дѣнѣа де трече орї че трѣсѣрѣ;
Да ачелѣїа под капѣт аѣ фѣкѣт рѣшїї о поартѣ
Статорнїчїнд амнѣгѣ дѣнѣа вр'о кѣїїва казачї де вартѣ
Карїї а нѣ трече вїте єжнт пѣшїї ка сѣма се ієе
Дар нѣ о' опрѣкѣкѣ п'ачеїа каре мерѣ ла фѣредее.
Де холерѣкѣ нѣстрїкатѣ дорїцї ачїї казачї фолартѣ
Опрїсѣрѣ тоцї Бокїрїї де а трече'н чѣк парте;
О аша ампротївїре де ачїї осташї ѣрматѣ
Вѣзѣнд єѣ, калкѣ жѣрѣмѣнтѣла, сарѣ, ш'алерѣгѣ ла єї андатѣ:

Задарнікз аѣ фотт ансз а мѣ дін кар кокоржре,
 Ш'аллї басілікз Мілз азнга рѣсѣскз корсіре;
 Плн' нз мї с'аѣ пѣс ан манз кжте д'о бѣнз мзсѣрз
 Де нѣміта маї дѣсѣпра сазвіта лор бѣзтѣрз,
 А трече ан чѣк парте нічі кѣм н'аѣ фост кѣ пѣтінцз,
 Дар фзкжндѣсе ачѣста трекѣрззм кѣ зшѣрїнцз.
 Тоцї фіїнд слокозї атѣнчѣ, коїерїї трек ананте,
 Іар єѣ апѣкѣ дрѣмѣл сїнгѣр ка зн рѣтзчїт де мїнте
 Шї сокотїндѣмї трзсѣра к'ар фі ан зрмз рзмасз
 Мергѣ кѣ тоатз андрзснѣла фѣрз де чеба сз'мї пасз.

Астѣзї ар фі о грозавз снзпаре дїн тоатз, караванз, вартз, парте" дар
 вѣдере а ріма: атѣнчї нѣмаї кѣзта нїме аша де апроа-
 „гѣстатз, тоанз, поартз, фоарте, кѣ пе:

Мергжнг аша ананте ка бр'зн чѣс саѣ шї маї бїне,
 Шї вѣзжнд к'амѣ трзсѣрз дїн зрмз тот нѣмаї бїне,
 Ам сокотїт кѣм кз поатѣ с'аѣ стрїкат чеба ла джнса,
 Дечї сз нѣ рѣтзчїкѣс ноаптѣ мз'нторкѣ сз мз сѣїѣ антр'жнса;
 Мз'нторкѣ кѣ рѣвзчїчївнѣ, ажннгѣ подѣл, ал трекѣ іарз,
 Дар нѣ вѣзѣ нічі о трзсѣрз, чї вѣзѣ кз с'аѣ фзкѣт сѣрз.
 Ах! шї вѣзѣ к'ам фзкѣт іарзшї о маї фрѣмолатз ісправз
 К'ам кѣзѣт дїнтр'о іспїтз де кжт чѣ'нтжїѣ маї грозавз!
 Кѣчї трзсѣра'мї єра дѣсѣ кѣм сз вѣде ананте,
 Іатзмз шї'н аатз кѣрсз, о дѣмнзсѣзлє сфїнте!
 Ананої апѣкѣ кѣ фѣга, стрїгѣ, рѣкнєскѣ; чїне'мї рѣспѣнде?
 Компанїа ажнссє акѣм чїне чїне знде!
 Аст фєл алєргжнд єѣ сїнгѣр п'зн дрѣм че прїн мѣнцї сз'нтїнде
 Іатз кз пердѣлоа нопцїї орїзонѣл тот кѣспїнде.
 Фїїнд дечї гроаза ачѣста де кжт чѣ'нтжїѣ мѣлт маї марѣ,
 Анчїп сз'мї блєстззм пѣррѣѣ че мз'ншзвз аша тарѣ
 Чє мз аншзвз дєа крєдє кз'мї ар фі трзсѣра 'н зрмз
 Дрѣнкжндѣмз'нтр'о кѣрсз карє пічїорєлє'мї кѣрмз.
 Ан астз нєащєптатз, амзржтз алєргарє,
 Мїз мѣстрам анѣзм'ї пє сїне кѣрїнє де грѣ дїспєрє
 Зїкжнд: „Чє'мї трєвзіа мїє сз мз кобор дїн трзсѣрз?
 „Аѣ доар м'аѣ хотѣржт соарта пєнтрѣ а зрїлор гѣрз?
 „Дє чє ам кжкат жѣрмжнтѣл чє'л фѣкѣсєм ан івалз,
 „Кѣм нѣ м'аѣ мѣстрат сїмцїрѣ сз нѣ фак аша грєшлєл?
 „Ах! а кжлка жѣрзжнтѣл єстє о нєащїїрє,

„ПентрѸ карелѸ тот омѸл нѸ сканѸ де рзеплзтіре.
 „Уо сѸ мѸ фак? амаѸ міе! ла аша тріетѸ нѸтѸмплаѸре,
 „Ла аша ненорочіре фѸрѸ міжлок де скѸпаре!“

Ачесте зікѸнд, Ѹн сгомот сімтѸ кѸ наінтемї о'аѸде,
 СтаѸ дѸчї пе лок плїн де гроаѸа кѸ каре ноаптѸ пѸтрѸнде;
 МѸ'мѸзрѸзѸтеѸѸ, пе'нѸтѸнерїк пе дрѸм цїнгѸскѸ окїї вїне!
 Дар че вѸзѸ! аѸ! чеѸа негрѸ каре пѸшаѸе спре мїне!
 Адїо де акѸм лѸме! адїо лѸнѸ шї соаре!
 КѸчї аста є о Ѹрсоаїе че вїне дрепт аѸ нїчїоаре,
 Аша офтѸнд време лѸнѸѸ, вѸзѸ к'ачѸк че негрѸе,
 СтѸ'н дрѸм шї нїчї аѸтр'о парте нїчї де кѸм нѸ се ѸрнеѸе,
 МѸ маї амѸзрѸзѸтеѸѸ іарѸшї неавѸнд алтѸ мѸнѸтѸїре
 Шї пѸрчѸдѸ дрепт кѸтре дѸнса зїкѸнд: саѸ траїѸ саѸ пеїре!
 М'апропїїѸ, тремѸрѸнд страшнїк, токмаї де ачѸ негрѸѸѸ;
 Дар о чер! че вѸкѸрїе! іатѸмѸ скѸлат кѸ вїаѸѸ.
 АчѸ нѸгрѸ нѸлѸчїре че мѸ ѸмплѸсѸ де фрікѸ,
 Н'аѸ фост алтѸ, де кѸт вѸтка коконѸлѸтї васїлїкѸ,
 Каре пентрѸ кѸ ла ѸамѸрї оаре че і се рѸпсѸсе,
 Де вѸтчеле челелаате маї аѸ ѸрмѸ рѸмѸсѸсе.
 Пе жос! сїнгѸр! пе'нѸтѸнерек! КѸнд дѸмнѸклѸтї мѸ зѸрѸѸе
 КѸ ѸоѸот прїнде а рѸде шї аѸ вѸткѸ мѸ прїмеѸе.
 Шї асфїл скѸпѸнд де гроаѸа каре мѸ ампреѸрѸсе,
 Ам аѸнѸсѸ товѸрѸшіа че аѸ ѸрмѸ не лѸсѸсе.

АѸ! рѸсѸфлѸ шї чїтїторѸл кѸнд веде сеѸе лок а дрѸта осѸнда спѸрѸѸрѸрѸї, ін-
 кѸ портѸ нострѸ а скѸпат шї де прї- тересѸѸѸ пе чїтїтор аѸ кѸт нѸ се поа-
 междїа ачѸста. ФрагментѸл ачеста сѸ кѸ- те лїнїцї пѸнѸ нѸ'ї веде соарта ѸотѸ-
 ноаѸе кѸ є де мѸнѸ де меѸер. ДѸпѸ рѸтѸчеѸе кѸнд акѸм а амѸрїт, кѸнд аѸпреѸнѸ кѸ кѸконѸл васїлїкѸ де аѸкї-
 ноаптѸ амѸранѸ кѸ о фантѸстїкѸ ѸаїнѸ пѸїтеле салѸ гроѸї.
 тоатѸ натѸра, дѸпѸ че сѸ мѸстрѸ шї гѸ-

КарактѸре.

(ѸрмарѸ)

КарактѸрѸл ѸнѸї прїетїн аде-
 вѸрат. СїнгѸр вїртѸтеа шї релїцїа аї
 даѸ лѸтї аѸдрептарїѸ спре а аѸѸе пе а-

чеа персоанѸ, кѸрѸїа сѸ'ї ноатѸ аѸкредїн-
 ца тоате аскѸнѸрїле інїмїї салѸ. Вл нїчї
 о прїетїнїе нѸ аѸчепе шї нѸ цїне дїн
 вѸрѸн інтерѸс єгоїстїк, саѸ нѸмаї дїн пе-
 трѸчѸре де време; дѸнѸл черчѸтеаѸѸ кѸ
 адеѸрат нѸ фѸрѸ пѸцїнѸ грїѸѸ старѸа,
 аплѸкѸрїле, кїпѸл де а кѸѸета аѸ аѸѸа

каре ар вреа а'л абеа де приетин; ансз да-
кз одатз а'л алис, ат'нчї дек'мба п'рта-
реа чеа'ї лалт н'л сілече, н' скїмез
нічї дек'м. Кредїнца л'ї се ант'рїше
прїн ненорочїреа приетїна'ї с'з; о бол-
тз бїне анкеїатз с'тз к' ат'та маї таре,
к' к'т цїне ас'прз'ші маї м'латз пова-
рз; приетїна л'ї есте к' ат'та маї не-
мішкатз, к' к'т грєстатеа че ар а о
п'рта пїнтр' ізек'їа с'з, есте маї ма-
ре. Приетїна чеа адеврат ва ці да а-
ж'торїз приетїна'ї с'з ан орї че ан-
т'мпларе стр'мторзтоаре к' ат'та б'з-
нзк'вїїнцз шї делїкатецз, анк'т аї кре-
де кз тот че фаче есте дїн пор'нкз.
Де есте аннзлат мзкар шї ла чеа маї
анналате ранг'рї, ел ціф' с'з'ші а'д'нз а-
мінте де берїа с'з приетїн, шї н' с'з-
фере ка ачеста сз віе т'р'нд'се аннаїнтеа
л'ї к' о к'черїе невреднїкз нічї де н'на
нічї де ал'їа; ом'ла саравн к' о м'н-
нз а'шї прїїмече стр'лзчїт'їа с'з ранг,
їар' к' чеалаатз а'че пе ал с'з приетїн
де с'зпїорї. Приетїна л'ї поате с'зї
анкредїнцезе грїжїле, патїмїле, б'гзцїїле
шї нздеждїле сале; к'нд ва вої аде прїї-
мі андр'пт, ле ва а'фла тот аша к'м
їлеа' дат. Іар дек'мба клеветїреа (ca-
lumnia) са'з забїстїа ар фї ан старе а
анф'р'нче о легзт'рз аша ф'р'моасз, ел
прїн непрецетзтоареа са х'зрнїїе е ан
старе а о анної їарз к' ат'та маї ста-
торнїк.

Нер'шїнат'їа. Ачеста ан мїн-
т'їа ан каре а'цї леапзз р'гареа че о
абеаї к'трз д'нєа, бїне шї чере дела ті-
не ампр'м'т орї че аї лїпсече. К'нд
е ла масз стр'їнз, стрїгз с'лзжїторїзл'ї

АН а'з'їа т'д'т'р'ор: вїно, ла шї т'з кар-
не шї п'нє, м'ннз бїне. К'нд к'мп'рз
де аде м'ннзрїї, аї с'п'нє мзчеларїзл'ї:
а'зї? ції кз ц'ам ф'к'їт ат'нчї шї а-
т'нчї н' бїне дз'мїкарне б'ннз: се апро-
пїе де к'мп'ннз шї маї ар'ннз деас'пра
о б'катз де карне, са'з чеа п'цїн н'
ог, каре сз факз с'їпа (чорба) маї грасз.
Нер'шїнат'їа к'мп'р'нд оаспїїлор с'зї
о л'ожз ан теат'рз, ка'тз мїжлоаче, к'м
ар п'теа їнтра шї ел анс'ш ф'рз пла-
тз, їар' пе фїї с'зї амр'ннз к' даска-
л'їа лор аї а'че ан галерїе. Дакз чїне-
ва к'мп'рз вре н' л'кр'з е'ф'їн, ел по-
ф'тече с'зї деа шї л'ї о парте дїн ачела.
Д'нєа мер'є ан касз стр'їнз, се ам-
пр'м'тз, шї апої мїнте кз а'з л'їат пен-
тр'з сокотєала к'т'р'їа. Аша есте нер-
шїнат'їа. (вор маї з'рма)

СЕНТЕНЦІЇ.

ВСТЕ О МАРЕ ГРЕШАЛЗ: К'МННЗ ОМ'ЛА СЕ
Ж'ДЕКЗ ПЕ СІНЕ МАї М'ЛАТ ДЕ К'Т ЕСТЕ ШІ
СЕ ПРЕЦ'їЕШЕ МАї П'ЦІН ДЕК'Т ЕВРЕДНІК *).

В'з ла м'лате так, пентр'кз е' н' б'о-
їз а фаче пе оамєнї сз р'тзчєаскз, шї
с'н'т м'лц'мїт, дакз еї се б'к'рз ат'нчї
к'нд е' мз нзк'жєск.

Чєа маї маре ферїчїре есте ачїа, каре
лїпсєле ноастре ле амб'нзтзцїе шї гре-
шєлїле нїле ампакз.

Фантасїа се рег'їлеазз н'маї прїн ар-
тз шї ан'мїт прїн поезїе. Нїмїк н' есте маї
анф'рїкошат дек'т о фантасїе ф'рз г'єст.

Goethe's nachgelassene Werke.

*) Адекз н' шї к'р'цз че е е'н ан сїне.